

Chystání krojů na sokolnické Jánské Hody 2026

V loňském roce se nám podařilo došít k původním šesti párům sokolnických krojů nové dva dívčí a dva chlapecké kroje, tím jsme rozšířili obecní fundus celkově na osm krojových párů. Jen se nám nepodařilo koupit k dívčím krojům další turecké šátky, protože se bohužel už starou technologií nevyrábí a digitální tisky stále ještě nebyly dokonalé, tak jsme si říkali, že ještě počkáme. Děvčatům jsme pro loňské hody zapůjčili šátky z našeho rodinného fundusu. Paní, u které jsme objednávali vyšítí chlapeckých a dívčích zástěr, nám sdělila, že s vyšíváním na nás bude mít čas bohužel až přes zimu, tak jsme rovněž klukům zapůjčili zástěry naše. Vyšívání a následné vystřihování tisíců dírek nás pak zaměstnalo v zimě i na jaře.

Po skončení loňských hodů se bílé prádlo kompletně vypralo a kroje se uložily do obalů a skříní. Kdyby se skladovalo v nažehleném a naškrobeném stavu, museli bychom barák nafouknout. Naškrobené zůstaly pouze spodnice k sukním. A tak jako se na hody připravují stárky hned od začátku roku, tak i my jsme začali připravovat kroje s předstihem už od začátku dubna. Pralo se, škrobilo, žehlilo, až se z nás kouřilo a věšelo se, kde se dalo. Když k nám přišla návštěva, kam se koukla, tam něco viselo, nebo byla přehozená nějaká součást od kroje. Některé brokátové sukně jsme museli vyčistit, protože ty nejdou prát.

A protože z první generace stárek šla v letošním roce už jen jedna - Klárka Machková – musely se kordulky přizpůsobit stárkám novým. Naštěstí spolupracujeme s moc šikovnou paní krejčovou, která „šijávala“ v divadle a „rozborky a sborky“ byl pro ni denní chleba. Holky sice mezi sebou vybraly typově podobná děvčata jako z předchozí generace, i tak se muselo někde povolit, někde naopak zúžit. Stárky chodily pravidelně na zkoušky, až se opravily poslední detaily a vše pasovalo tak, jak má. Mezitím jsme děvčatům vážali turecké šátky. Letos se u nás vážalo celkem 18 šátků. Přitom nás tak napadlo, co tak vyhlásit pro letošní rok výzvu, kolik krojovaných děvčat bude na sokolnických hodech v tureckém šátku.

Kroje pro ostatní stárky na sokolnické hody s brokátovou sukní a českou kordulkou s mašličkami se teď půjčují u paní Práchyňské v Nížkovicích. Na podzim loňského roku jsme se na jedné z přednášek o krojích a folkloru potkali s paní Práchyňskou a dali do řeči, že by bylo hezké, kdyby se daly půjčit selské kroje z jihovýchodního Brněnska a mohli bychom doplnit ty sokolnické, aby

děvčata vypadala stejně. Dozvěděli jsme se od ní, že takové kroje sice má, ale jejich příprava je daleko náročnější, proto je v hodové sezóně nepůjčuje. Po chvíli přemlouvání jsme se domluvili na tom, že pokud budou mít děvčata opravdu zájem a přijdou začátkem dubna, tak nám 8 ks nachystá k půjčení. Tuto možnost a nabídku jsme posléze sdělili stárkám a ty ji s povděkem uvítaly a podle toho, když bude zájem, tak se s paní Práchyňskou dohodnou na podrobnostech.

Děvčata nás potěšila, když došla s tím, že se domluvila na zapůjčení 4 ks dívčího kroje z jihovýchodního Brněnska, ale že paní nemá ke krojům turecké šátky, jestli nevíme, kde by se daly půjčit. Naštěstí my (teda Hanka) máme doma asi 8 ks, takže to nebyl až tak velký problém.

Když už jsme byli v tom ajfru chystání, tak jsme nachystali kroje i pro rodiče hlavní stárky a zapojili jsme je tak do hodového dění.

Ale vraťme se zpátky k naší šátkové výzvě. Když se pořádně kouknete na společnou fotografii, napočítáte s námi 18 dívek a žen ozdobených tureckým šátkem. Tě nejmladší bylo 3,5 roku, té nejstarší o 50 let více. Bude to příštím rokem překonáno?

Chceme poděkovat všem krojovaným, ale hlavně stárkám a stárkům, že se na hodovou neděli do krojů pěkně nastrojili, kroje vynesli a důstojně tak prezentovali tradice naší obce.

-Hana a Michal Kučerovi-

Hody očima hlavních stárků

Vážené čtenářky a vážení čtenáři, rádi bychom vás seznámili s průběhem chystání tradičních Jánských hodů. Přípravy na hody začínají už v únoru, kdy se pravidelně scházíme na prvních nácvicích besed a hodových písní. Nejde však jen o tanec a zpěv. Společně strávený čas přináší nová přátelství, spoustu nezapomenutelných zážitků a posiluje kolektiv celé hodové chasy.

Součástí příprav je také zajištění dostatečného množství výzdoby, která zdobí nejen ostrůvek a areál hřiště, ale i zbytek obce. To dává všem najevo, že se u nás opět budou konat tradiční hody. Dalším důležitým bodem je převoz máje. Letos probíhal ve čtvrtek v ranních hodinách, kdy se společnými silami májka pokácí, v rukách vynese z lesa a usadí na traktor. Následně se převezé na hřiště u rybníka, kde se oholí, ohoblují a nazdobí. Přes noc už pak zbývá máju jen uhlídat.

V pátek pokračují přípravy naplno. Společně zdobíme ostrůvek, připravujeme rozmarýny, vyrobíme a zavěsíme věnec, prostě uděláme vše potřebné pro nadcházející hodové dny. Snažíme se mít vše hotovo co nejdříve. Přípravy nám pak téměř vrcholí jedním z nejnapínavějších okamžiků, a to stavěním máje. Při stavění je ve střehu nejen každý stárek, ale hlavně pan jeřábík. Naštěstí jsou všichni sešraní a po usazení do díry stačí máju zaklínovat a vyrovnat. Po posledním úderu palicí a závěrečném juchání přichází odpočinek před prvním hodovým večerem. Ten tradičně patří společnému posezení a zábavě s cimbálovou muzikou na místním ostrůvku u rybníka, kde se schází nejen stárci, ale také mnoho dalších návštěvníků.

Sobotní ráno je ve znamení posledních příprav. Část stárků zůstává na hřišti, kde dokončuje výzdobu a připravuje areál na večerní zábavu i nedělní program. Druhá část vyráží do ulic obce, aby osobně pozvala místní obyvatele na sobotní hodovou zábavu a nedělní slavnostní průvod. Právě osobní zvaní patří k nejkrásnějším hodovým tradicím. Dodává hodům jejich jedinečnou atmosféru a připomíná, že jsou především svátkem celé obce.

Vyvrcholením hodových slavností je neděle. Den začíná tradičním průvodem obcí a slavnostním vyzvednutím hlavní stárky. Od roku 2023 jsme zavedli novou tradici – vyzvedávání stárky už není pouze krátkou zastávkou u jejího domu, ale jeho součástí se stala také píseň „Tluču, tluču, otevřete“, kterou nejprve zpívají stárci a na niž následně odpovídají stárky. Tato novinka dodává celému okamžiku ještě slavnostnější a emotivnější ráz. Letos jsme vyzvedávání stárky vylepšili o malou scénku, abychom všechny pobavili.

Na video z vyzvedávání stárky se můžete podívat po načtení Qr kódu:

Od hlavní stárky pokračuje průvod do Domova pro seniory, kde nás každoročně těší, že můžeme svou návštěvou udělat radost lidem, kteří sami kdysi oblékali kroje a pomáhali hodové tradice udržovat. Je to vždy velmi milé a dojemné setkání, které propojuje různé generace a připomíná význam předávání tradic.

Poté naše kroky směřují na hřiště, kde přichází chvíle, na kterou jsme se několik měsíců připravovali. Před rodinami, přáteli i návštěvníky předvádíme besedy a tance, které jsme od února poctivě nacvičovali. Právě v tento okamžik se zúročí veškeré úsilí, čas i práce, které jsme přípravám věnovali. Hody pro nás nejsou jen zachováváním lidových tradic, ale také příležitostí společně prožít krásné chvíle, vytvořit nové vzpomínky a předávat naše zvyky dalším generacím.

Na závěr chceme upřímně poděkovat všem stárkům a sklepníkům za jejich obětavou pomoc při přípravách i samotném průběhu hodů. Velké poděkování patří také manželům Kučerovým za jejich pečlivou přípravu krojů a dlouholetou podporu našich hodových tradic. Dále všem pořadatelům a lidem, co se podíleli na všech přípravách. Bez ochoty všech těchto lidí by se hody nemohly uskutečnit v podobě, jakou dnes známe.

-S pozdravem hlavní stárka a hlavní stárek Jánských hodů 2026
Kateřina Vinklerová a Jiří Krejčí-

